

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 29 januari 1932 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående vissa ändringar i lagen om samhällets barnavård.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 10, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Paulsen* hemställt, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till sådan ändring i gällande barnavårdslag, att alla nuvarande hemortsbestämmelser slopas; att i stället för de slopade hemortsbestämmelserna inskrives i lagen, att varje svensk medborgare har hemortsrätt i Sverige, utan angivande av någon särskild kommun; och att staten betalar *alla* kostnader för den offentliga barnavården, mot det att kommunen till statsverket insänder barnavårdens stat, av stämma eller fullmäktige granskad och godkänd.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för berörda hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Fattigvårdslagstiftningskommittén uttalade i sitt den 19 april 1921 avgivna betänkande med förslag till lag om den offentliga barnavården, att man vid reglerandet av understödsverksamheten för barn inom barnavårdslagstiftningens ram skulle kunna tänka sig att ordna förhållandet mellan kommunerna efter helt andra linjer än de för fattigvården fastställda. Fattigvårdslagens bestämmelser om hemortsrätt vore ganska invecklade, och det hade framkommit önskemål även för fattigvårdens del att få dem undanröjda. Frågan därom hade ingående behandlats vid förarbetena till lagen om fattigvården, och man hade därvid kommit till det resultat, att det ur olika synpunkter vore lämpligast att bibehålla ett system med hemortsrätt. Enligt kommitténs mening torde detsamma gälla även för det fall, att den del av understödsverksamheten, varom fråga vore, nämligen för de direkt understödda barnen, överflyttades till en annan kommunal myndighet än fattigvårdsstyrelsen och alltså behandlades utanför fattigvårdslagen. I överensstämmelse med detta uttalande intog kommittén i sitt lagförslag bestämmelser om hemortsrätt, och dylika bestämmelser inflöto sedermera jämväl i den gällande lagen i ämnet, lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård.

I fråga om kostnaderna för barnavård enligt den av kommittén föreslagna lagen erinrade kommittén till en början, att enligt kommitténs förslag det allmännas uppgifter med hänsyn till barnavården väsentligen skulle ankomma på primärkommunerna och anförtrös åt kommunala myndigheter. Det låge då,

Lagen om samhällets barnavård och förarbetena till densamma.

enligt kommitténs förmenande, närmast till hands att låta kommunerna bära de kostnader, som vore förenade med den offentliga barnavården. Kommitténs förslag utginge också från att kommunerna i regel skulle bestrida kostnaderna för denna verksamhet. I proposition till 1924 års riksdag med förslag till lag om samhällets barnavård, nr 150, yttrade föredragande departementschefen vid det lagrum i förslaget, till vilket kommitténs nu återgivna uttalande hänförde sig, att någon närmare motivering, utöver den av kommittén meddelade, icke torde vara erforderlig.

Enligt lagen om samhällets barnavård har varje kommun att i enlighet med bestämmelserna i lagen ordna sin barnavård (1 §). Hava två eller flera kommuner, enligt vad i lagen om fattigvården sägs, förenat sig att tillsammans utgöra ett fattigvårdssamhälle, skola de även gemensamt handhava sin barnavård. Kommunens utgifter för samhällets barnavård skola, i den mån de icke täckas av eljest för ändamålet avsedda medel, bestridas genom tillskott efter de grunder, som för kommunalutskylders utgörande i allmänhet äro stadgade (61 §). I fråga om hemortsrätt, om kommuns rätt till ersättning av hemortskommun för utgift för omhändertaget barn, om hemsändning av barn till hemortskommun och om ersättningstalan mot hemortskommun gälla enligt lagen om samhällets barnavård regler, vilka i stort sett äro lika fattigvårdslagens bestämmelser angående motsvarande ämnen (62 och 65 §§). Rörande bestämmelserna i fattigvårdslagen tillåter sig utskottet att hänvisa till sitt förut denna dag avgivna utlåtande nr 3. Vissa kostnader för barnavården bäras av staten eller av landstingen.

Utskottet. I sitt förut denna dag avgivna utlåtande nr 3 har utskottet tagit ställning till ett av motionären med avseende å fattigvårdslagen motionsvis väckt förslag, motsvarande det i förevarande motion beträffande barnavårdslagen framställda. Utskottet har i sitt nämnda utlåtande hemställt, att den där behandlade motionen icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda. Då synpunkter likartade med dem, som utskottet anfört i sitt berörda utlåtande, enligt utskottets mening i huvudsak äro tillämpliga jämväl med avseende å nu behandlade motion, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 januari 1932.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman, von Sydow, Sigfrid Hansson, von Geijer, Hagman** och *Gustaf Tamm*, fröken *Hesselgren* och herr *Olof Carlsson*;

från andra kammaren: herrar *Hage, Johanson* i Hallagården, *Petersson* i Lerbäcksbyn, *Aronson, Pettersson* i Hällbacken, *Sandström* i Nyland, *Björnberg* och *Gardell* i Gans.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.